

001	66	76	96	96	63	26	75	69	62	55	50	45	40	30	20	15	10	13	13	7	10	3	4	0
100	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	13	13	7	10	3	4	0

Keskiviikkona 26. syyskuuta 2012

MAASEUDUN TULEVAISUUS

11

MAATALOUS

Viime vuonna säät paranivat loppusyksyä kohti ja parhaat nostokelit olivat lokakuussa. **VILJELIJÄ TOMI MYRRYLÄINEN, LAMMI**

Sademittarit tulvivat viikonloppuna Etelä- ja Itä-Suomessa. Kuva on otettu Lounais-Suomessa.

Suuri osa kevätvehnästä on yhä puimatta sateiden takia

Viikonloppuna rikottiin päiväkohtaisia syyskuun sade-ennätyksiä Uudellamaalla ja Päijät-Hämeessä. Mäntsälässä satoi 47 milliiä sunnuntaina.

Syksyn puinnit ovat edelleen pahasti kesken. Korjaamatta on liki kolmannes pelloista, etenkin kevätvehnää ja öljykasveja, tuottajaliitoista kerrotaan. Sunnuntain saderintama kasteli perusteellisesti Etelä- ja Itä-Suomen pellot. Peltojen kantavuudessa on jo ongelmia, sillä savimaat olivat entuudestaan läpinärkkiä, toteaa toiminnanjohtaja **Jaakko Holsti** MTK Uudeltamaalta. Holsti arvelee, että ehkä 65 prosenttia maakunnan viljoista on laarissa. Pääosa kevätvehnistä ja lähes kaikki rypsit ja rapsit ovat edelleen pellolla. Jatkuvien sateiden takia vehnät tuskin enää kelpaavat leipureille. Nyt kaivattaisiin kipeästi viikon kuivaa poutajaksoa, mutta sääennusteiden mukaan sellaista ei ole tulossa. Pääinvas-

toin, lisää vettä on luvassa lähes päivittäin ja keskiviikkona vielä runsaasti. **Mielialat maassa** Peltojen rakenne kärsii väkisin ja vaurioista kärsitään useita vuosia. Holstin mukaan mielialat ovat maassa. Syksyn toimintaa pitäisi käynnistellä, mutta väki murehtii keskeneräisiä syystöitä, Holsti sanoo. Pohjois-Savossa viljellään etelää aikaisempia ohria ja kauria. Ohrien puinnit ovat lopuillaan, mutta kauraista lienee edelleen 40 prosenttia korjaamatta, toiminnanjohtaja **Juhani Savolainen** MTK Pohjois-Savosta arvioi. Karjatilat ovat säilöneet viljaa tuoreena, mikä on säästänyt kuivauksessa. Puintikosteudet

ovat olleet korkeita, kun joka toinen päivä on satanut. Peltojen kantavuus alkaa pettää. Puintiongelmien lisäksi karjatiloillla on pulaa kuivikkeista, kun puinnit ovat viivästyneet. Turpeen hinta on kaksinkertaistunut. Osa tiloista on jo vähentänyt tai aikoo vähentää karjaa kuivikepulan takia.

Kuudes korjuuviikko Etelä-Pohjanmaalla korjuukausi on ollut jo nyt poikkeuksellisen pitkä, kuudes viikko on menossa, toteaa toiminnanjohtaja **Yrjö Ojaniemi** MTK Etelä-Pohjanmaalta. Maakunnan viljoista on vajaa 30 prosenttia puimatta, etupäässä kevätvehnää ja rypsiä, jonkin verran myös rehuviljoja. Kesällä uutisoitiin poikkeuksellisista rankkasateista ja tulvista. Satovahinkoilmoituksia jätettiin 3 000 hehtaarin edestä, mikä on noin sadasosa maakunnan pelloista. Pohjanmaalla elätellään edelleen toiveita siitä, että loputkin viljat saadaan vielä pois. Katoil-

moituksia ei ole juuri jätetty lisää kesän jälkeen. Ojaniemen mukaan puinnit etenevät hitaasti, kun vettä saadaan lähes joka toinen päivä. Lisäksi öisin on satanut, jolloin puimaan on päästy vasta myöhään iltapäivällä. Kaikkensa viljelijät ovat yrittäneet, jotta sato saadaan talteen. Pellot kantavat nipin napin koneita, mutta painumia on tullut. Rakeitakin on saatu.

Utsjoella historian sateisin syyskuu Ilmatieteen laitoksen mukaan maan etelä- ja keskiosassa satoi sunnuntaina runsaasti. Eniten satoi Mäntsälän Hirvihaarassa, missä vuorokauden sademäärä oli 47 millimetriä. Kolmella mitausasemalla rikottiin syyskuun päivittäinen sade-ennätys. Valtakunnallinen ennätys jäi vielä kauas. Parikkalassa satoi 85 milliiä 12. syyskuuta 1968. Viikonlopun sateiden jälkeen syyskuun sademäärä ylittää jo monin paikoin kaksinkertaisesti koko syyskuun pitkän ajan keskiarvon. Sateisinta on ollut pääkaupunkiseudulla. Utsjoella

puolestaan on jo rikottu syyskuun ennätys. **VEIKKO NIITYMÄÄ**

Sade ei ole vielä synkistänyt perunanviljelijän mieltä

Nostot koko maassa puolessa välissä

Sateet ovat hankaloittaneet muiden kasvien ohella myös perunan korjuuta, eikä märmille perunalohkoille ole viime aikoina ollut asiaa lainkaan. Hankaluuksista huolimatta perunan nostot ovat edenneet koko maassa puoliväliin, kertoo kasvinviljelyasiamies **Antti Lavonen** MTK:sta. Nostojen puolessa välissä ollaan myös Lammilla viljelevän **Tomi Myrryläisen** tilalla. Viikonlopun ja maanantain saderintamista Lammille satoi yhteensä 50 milliiä. ”Siitä huolimatta ainakaan keveimmillä mailla vesi ei ole muodostanut vielä lätäköitä.” Tiistaina aamupäivällä Lammilla oli poutaa, mutta jo keskiviikon aikana uusi sadealue on säätiедотuksen mukaan leviämässä Hämeeseen, ja ainakin torstaina on jälleen sadepäivä.

”Huonolta kuulostaa kaiken kaikkiaan. Kyllä me yritämme käyttää jokaisen sateettoman hetken hyväksi. Sateella pellolle ei kyllä kannata mennä. Multaa tulee perunoiden mukana tol-kuttomasti ja nostettu tavara on vaikea pitää kuivana.” Myrryläinen ei silti aio vielä vaipua synkkyYTEEN, vaikka ris-kiit kasvavat sitä mukaan mitä pidemmälle syksy etenee. ”Koskaan ei voi tietää, mil-laista säättä on tulossa. Viime vuonna säät paranivat loppusyksyä kohti ja parhaat nosto-kelit olivat lokakuussa.”

Lopullinen sato ei vielä tiedossa Sadon lopullinen määrä ja laatu ovat käytännössä vielä arvoitus. Nyt näyttää siltä, että sato jää ainakin kolmanneksen, osalla lohkoista jopa puolet,

keskimääräisestä, Myrryläinen arvioi. Lohkojen välinen vaihtelu on suurta. Lavosen mukaan pahimmin sateista kärsineillä lohkoilla hehtaarisato voi jäädä 10 tonniin, parhaimmilla voidaan päästä jopa 50 tonniin. ”Sekä mukulamäärä että mukulakoko jäävät tänä vuonna normaalia pienemmiksi”, Myrryläinen sanoo. ”Uskoisin, että tärkein syy siihen on kylmä kevät. Perunaa päästiin kylvämään myöhään, ja alkukehitys oli hidasta. Mukulanmuodostusvaihe meni nopeasti ohi.” Sadon kokonaismäärä ei vielä ratkaise sitä, riittääkö perunaa kevääseen asti. Perunan varastokestävyyttä heikentää mukuloiden ohut kuori.

JUHANI REKU

Rypsistä korjattu vasta pieni osa

”Ei tässä vielä paniikkimieli-alaa ole, mutta huolestuneina seuraamme, kuinka kauan sateet jatkuvat”, hankintapäällikkö **Pekka Hyssy** Avena Nordic Grainilla toteaa öljykasvien korjuutilanteesta. Avenan tytäryhtiön Mildolan öljynpuristamon läpi kulkee 12 hehtaarin rypsisato joka tunti. Viime talvena yli puolet tehtaan raaka-aineesta oli tuonti-tavaraa. Tulevana talvena kotimainen rypsi on vielä enemmän kortilla, sillä rypsiälä laski lähes kolmanneksen. Siitäkin valtaosa on vielä korjaamatta. Hyssyn karkea arvio on, että rypsistä ja rapsista on korjattu 20–25 prosenttia.

Arvion tekoa vaikeuttaa se, että alueelliset erot ovat isot. ”Kun tulevia säitä katsoo, puinnit eivät tällä viikolla paljon edisty.” Hyssy muistuttaa kuitenkin, että rypsiä on joinkin vuosina puitu vielä lokakuussa. Tähän mennessä tehtaalle tullut sato on ollut keskimäärin laadukasta. **Kasvustot viime vuosia paremmat** Rypsin puinnit ovat aika alkuvaiheessa, asiakuuspäällikkö **Minna Oravuo** Raisioagrolta toteaa. Raisioon on tullut uutta satoa muutama kuorma, mutta laadusta ei vielä ole numerotietoa.

Oravuon tuntuma on, että kasvustot ovat keskimäärin parempia kuin kahtena viime vuonna. Satoa tulisi kohtuullisesti eikä rikkakasviongelmakaan ole paha. ”Kunhan sato nyt vain saataisiin puitua.” Viljelijöiden kommenttien mukaan koko Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella satoi sunnuntaina 25–35 milliiä, Oravuo kertoo. ”Ja nyt sadetta on taas luvattu koko loppuviikolle”, Oravuo sanoo. Rypsi kestää korjuun viivästymistä viljoja paremmin. ”Mutta kyllä sekin pitäisi ajallaan saada pois.” **SATU LEHTONEN**

Atrian Lantalaari-palvelu laajenee kuivikkeisiin

Atrian Lantalaari-palvelun rinnalle tuli perjantaina Kuivike-laari, joka auttaa kuivikkeiden tarjoajaa ja tarvitsijaa löytämään toisensa.

Atria Nauta ja Atria Sika ovat muutaman vuoden ajan tarjonneet Lantalaari-palvelua yhdessä Farmitin kanssa.

Palvelu on kohtaamispaikka lantaa luovuttaville kotieläintiloilille ja sitä vastaanottaville kasvinviljelytiloilille. Sinne on mahdollista jättää oma luovutamis- tai vastaanottoilmoitus tai selata muiden jättämiä ilmoituksia.

KARI SALONEN

Lantalaarin rinnalle tullessa Kuivikelaaarissa viljanviljelijä voi tarjota kotieläintiloille esimerkiksi olkea tai ruokohelpeä. Palvelun tarjoajat eivät ohjaa hinnoittelua tai toimi muutenkaan välittäjänä, ainoastaan tarjoavat osapuolille mahdollisuuden saada yhteys toisiinsa. **SATU LEHTONEN** Lanta- ja Kuivikelaaari löytyvät osoitteesta www.farmit.net/ lanta-jakuivikelaaari.

Kuivikkeesta tulee talvella pulaa.

Ranskalainen gm-maissitutkimus kuohuttaa tiedemaailmaa

Viime viikolla julkaistun ranskalaistutkimuksen mukaan Roundupia kestävä gm-maissi aiheuttaa rotilla ennenaikaisia kuolemia sekä kasvaimia ja elinvaurioita. Samoin vaikuttaa juomaveteen lisätty Roundup. Tutkimus on nostanut tie-depiireissä suuren kohun. Osa tutkijoista arvostelee siinä käytettyä menetelmiä vääriksi. Tutkimus julkaistiin Food and Chemical Toxicology -lehdessä. Koerotat oli jaettu neljään ryhmään. Kahdelle syötettiin

Monsanton jalostamaa muun-togeenistä NK603-maissia, joka kestää Roundupin tehoainetta glyfosaattia. Toinen ryhmä sai Roundupil-la ruiskutettua maissia, toinen ruiskuttamatonta. Kolmannelle ryhmälle ei annettu gm-maissia, mutta niiden juomaveteen oli lisätty Roundupia. Neljäs oli vertailuryhmä, joka ei saanut Roundupia eikä gm-maissia. Roundupia tai gm-maissia saaneet rotat kuolivat nuorem-

pina kuin verrokkirotat ja niille kehittyi enemmän kasvaimia ja maksa- ja munuaisvaurioita. Tutkimus kesti kaksi vuotta, jota pidetään rotan normaalina elinaikana. Tutkimusryhmän mielestä teollisuuden omat kokeet ovat liian lyhytaikaisia antamaan oikeita tuloksia. Tutkimustulosta on tuoreel-taan arvosteltu jyrkästi. On muun muassa huomautettu, että kokeessa käytettiin Sprague-Dawley-rottakantaa, jolla on normaalistikin taipumus

kehittää kasvaimia. Myös tutkijoiden käyttämiä tilastollisia menetelmiä arvostellaan. Tutkimusta johtanut professori **Gilles-Eric Séralini** tunnetaan geenimuuntelun vastustajana. Asiaa mutkistaa vielä se, että Séralinin ryhmä kieltäytyy luovuttamasta tutkimusai-neistaan Euroopan elintarviketurvallisuusvirasto Efsalle. Ryhmän mukaan Efsa on asiassa puolueellinen, koska on hyväksynyt gm-maissin markkinoille. **SATU LEHTONEN**

Toiset lasit ilmaiseksi koko valikoimasta

- itsellesi tai kenelle haluat!

Esimerkiksi

M A R C
B Y M A R C
J A C O B S

Kehykset 219 €
Hyvät yksiteholinsit 79 €
Kova ja heijastamaton pinnote
Näöntarkastus 0 € (25 €)

+

GANT EYEWEAR

Kehykset 0 € (219 €)
Hyvät yksiteholinsit 0 € (79 €)
Kova ja heijastamaton pinnote
Näöntarkastus 0 € (25 €)

Yhteensä

298 € ETUSI 348 €

Optikon näöntarkastus kummallekin kaupan päälle!

Juuri sinulle sopivat silmälasit.

Silmälasien osto alkaa näöntarkastuksesta

Varaa aika optikolle tai silmääläkärille helposti osoitteesta **instrumentarium.fi**, yhdestä numerosta **09 4241 7000** (pvm/mpn) tai tule suoraan myymälään.

Tervetuloa Instrumentariumiin!

Optikkomme sekä kehysasiantuntijamme auttavat sinua löytämään juuri sinulle sopivat silmälasit yli 120 myymälässämme. Katso lähin myymäläsi osoitteesta **instrumentarium.fi**.

Ostaessasi normaalihintaiset silmälasit saat toiset lasit ilmaiseksi itsellesi tai valitsemillesi henkilölle. Toiset ilmaiset silmälasit sisältävät samanhintaiset tai edullisemmat kehykset kuin ensimmäisissä silmälasissa sekä hyvät 15 yks- tai moniteholinsit kovalta ja heijastamattomalla pinnoteella (lans 79 € yksitehol / 259 € monitehol) varastovoimakkuuksien ja monitehot hiomavalmistuksen. Jos toisin lausein valitsem kullimmat kuin ylä mainitut linssit, hinnanserosus hyvitetään (79 € yksitehol / 259 € monitehol). Tarjous koskee uusia tilauksia, sillä ei voi yhdistää muihin tarjouksiin ja se on voimassa 28.10.2012 asti. Kehyvalikoima vaihtelee myymälöittäin.